

A photograph of two women standing on a white rectangular pedestal in a gallery. The woman on the left is wearing a black t-shirt and dark blue jeans, holding a pink paper. The woman on the right is wearing a light blue t-shirt and light green trousers, holding a blue paper. They are both looking towards the right. The background is a plain, light-colored wall with a green horizontal line near the top.

LUDWIG
MÚZEUM

KIÁLLÍTÁSOK
/EXHIBITIONS
2018
TAVASZ-NYÁR
/SPRING
-SUMMER

**Chuck Close, Jean Tinguely és Timm Ulrichs művei
a Westkunst – Ostkunst kiállításon**

Fotó: Rosta József

**Works by Chuck Close, Jean Tinguely and Timm Ulrichs
at the exhibition Westkunst – Ostkunst**

Photo: József Rosta

WESTKUNST – OSTKUNST / VÁLOGATÁS A GYŰJTEMÉNYBŐL

2017. augusztus 1. – 2018. december 31.

Az 1989-ben alapított Ludwig Múzeum gyűjteménye két nagy egységre osztható: az alapító Ludwig házaspár által adományozott amerikai és nyugat-európai alkotásokra (pop-art, fotórealizmus és Új Vadak), valamint az 1990-es években elindított gyűjteményezésre, amely a volt szocialista országok művészetére fókuszál. Az új állandó kiállítás arra tesz kísérletet, hogy a súlypontokat ne csak stílus szerinti vagy kronológiai rendezésben mutassa be, hanem a keleti és nyugati művészet művészeti-kulturális párhuzamait, a jellegzetességeket, azonosságokat, illetve különbözőségeket is vizsgálja. Az újrarendezett állandó kiállításban ismét láthatóak a közönség által kedvelt és sokat keresett alkotások.

Kurátor: Fabényi Julia

A kiállító művészek:

ALBERT Ádám, BAK Imre, Georg BASELITZ, BENCZÜR Emese, Joseph BEUYS, Arno BREKER, Chuck CLOSE, Jiří DAVID, EL-HASSAN Róza, Richard ESTES, Jakup FERRI, FREY Krisztián, GÉMES Péter, Ion GRIGORESCU, Flaka HALITI, Richard HAMILTON, HARIS László, KOJA, Zuzanna JANIN, JOVÁNOVICS György, KÁROLYI Zsigmond, KESERÜ Ilona, Konrad KLAPHECK, KOÓS Gábor, LAKNER László, Jean-Jacques LEBEL, Roy LICHTENSTEIN, Natalia LL, LOVAS Ilona, Markus LÜPERTZ, Malcolm MORLEY, Alban MUJA, NÁDLER István, NÉMETH Ilona, Claes OLDENBURG, Adrian PACI, PAUER Gyula, Pablo PICASSO, PUKLUS Péter, L.A. RAEVEN, Robert RAUSCHENBERG, Gentian SHKURTI, Konrad SMOLEŃSKI, SOCIÉTÉ RÉALISTE, ST.AUBY Tamás, Curt STENVERT, Mladen STILINOVICS, Joe TILSON, Jean TINGUELY, TÓT Endre, Rosemarie TROCKEL, TÜRK Péter, UJJ Zsuzsi, Timm ULRICHS, Wolf VOSTELL, Tom WESSELMANN, WOOD & HARRISON, Dimitrij ZSILINSZKI

**Flaka Haliti és Ujj Zsuzsi művei
a Westkunst – Ostkunst kiállításon**

Fotó: Rosta József

**Works by Flaka Haliti and Zsuzsi Ujj
at the exhibition Westkunst – Ostkunst**

Photo: József Rosta

WESTKUNST – OSTKUNST / A SELECTION FROM THE COLLECTION

1 August 2017 – 31 December 2018

The Ludwig Museum in Budapest was founded in 1989. Its collection can be divided into two larger groups: one consisting of American and Western European artworks (Pop art, photorealism, works by Die Neue Wilden) donated by the founders; the other incorporating works that ended up in the collection as a result of collecting activity starting in the 1990's focusing on the art of former Socialist countries. The newly set collection display makes attempts to present emphatic points not only in well-organised chronological order or along stylistic features, but to examine the characteristics, consonances, differences as well as the artistic-cultural parallels between Western and Eastern art. The collection makes it possible to show substantive parallelism within the lifeworks of artists with dedicated and critical approach from Western, as well as Eastern countries. Popular and favourite pieces are put again on display in the newly organised permanent exhibition.

Curator: Julia Fabényi

Exhibiting artists:

ALBERT Ádám, BAK Imre, Georg BASELITZ, BENCZÚR Emese, Joseph BEUYS, Arno BREKER, Chuck CLOSE, Jiří DAVID, EL-HASSAN Róza, Richard ESTES, Jakup FERRI, FREY Krisztián, GÉMES Péter, Ion GRIGORESCU, Flaka HALITI, Richard HAMILTON, HARIS László, KOJA, Zuzanna JANIN, JOVÁNOVICS György, KÁROLYI Zsigmond, KESERŰ Ilona, Konrad KLAPHECK, KOÓS Gábor, LAKNER László, Jean-Jacques LEBEL, Roy LICHTENSTEIN, Natalia LL, LOVAS Ilona, Markus LÜPERTZ, Malcolm MORLEY, Alban MUJA, NÁDLER István, NÉMETH Ilona, Claes OLDENBURG, Adrian PACI, PAUER Gyula, Pablo PICASSO, PUKLUS Péter, L.A. RAEVEN, Robert RAUSCHENBERG, Gentian SHKURTI, Konrad SMOLEŃSKI, SOCIÉTÉ RÉALISTE, ST.AUBY Tamás, Curt STENVERT, Mladen STILINOVIĆ, Joe TILSON, Jean TINGUELY, TÓT Endre, Rosemarie TROCKEL, TÜRK Péter, UJJ Zsuzsi, Timm ULRICHS, Wolf VOSTELL, Tom WESSELMANN, WOOD & HARRISON, Dmitry ZHILINSKY

KÖZÖS ÜGYEINK / EGYÜTTMŰKÖDÉSEN ALAPULÓ MŰVÉSZETI PROJEKTEK

2018. január 30. – március 18.

A kiállítás egy négyéves nemzetközi program (CAPP – Collaborative Arts Partnership Programme) eredményeit mutatja be a közönségnek, melynek célja, hogy megismertesse a művészekkel az együttműködésen alapuló művészeti gyakorlatot, és támogasson olyan, különféle közösségek bevonásával megvalósuló projekteket, amelyek hatékony megoldást keresnek egy-egy aktuális társadalmi problémára.

A pályázati úton kiválasztott művészek és partnereik 2017 folyamán hét különböző projektet valósítottak meg, több budapesti és vidéki helyszínen. A művészek különféle közösségekkel dolgoztak együtt, köztük marginalizált vagy sajátos problémákkal küzdő emberekkel, így budapesti és Pécs környéki iskolásokkal, értelmi sérült fiatalokkal, látás- és hallássérültekkel, kis falvak lakóival, mezőgazdaságból élő vállalkozókkal, leszakadó térségben élő roma csoportokkal.

A projektek célja a művészek társadalmi szerepvállalásának erősítése, valamint a résztvevők életminőségének javítása volt. A művészi alkotófolyamatba bevont közreműködők saját kreativitásukat megélve kerestek megoldást egy-egy társadalmi problémára, megtapasztalva a közösség támogató erejét a közös munka során.

A kiállítás a hét különböző projekt kapcsán készült szövegeken, fotókon, filmekken, műtárgyakon keresztül vázolja fel az együttműködésen alapuló művészeti gyakorlat legfrissebb eredményeit, az azt megelőző munkafolyamatokat és a résztvevők reflexióit az adott társadalmi jelenséggel, a megszólított közösségekkel, valamint a művész szerepével és helyzetével kapcsolatban.

COLLABORATIVE
ARTS PARTNERSHIP
PROGRAMME

Az Európai Unió
Kreatív Európa programjának
társfinanszírozásával

nka

Nemzeti Kulturális Alap

**Antje Schiffers – Erdődi Katalin: „SZERETEK GAZDA LENNI,
AZ IS SZERETNÉK MARADNI” / “I LIKE BEING A FARMER AND
I WOULD LIKE TO STAY ONE”**

Fotó: Rosta József
Photo: József Rosta

**Gruppo Tökmag (Tábori András, Budha Tamás):
SÁRKÁNY LEE / DRAGON LEE (részlet | detail)**

Fotó: Rosta József
Photo: József Rosta

COMMON AFFAIRS / COLLABORATIVE ART PROJECTS

30 January – 18 March 2018

The exhibition presents the results of a four-year international program (CAPP – Collaborative Arts Partnership Programme) that was aimed at sharing collaborative art practices with artists and supporting projects involving various communities that seek effective solutions to a particular social problem.

The artists, selected by open-call and their partners carried out seven projects at several locations in Budapest and in the countryside in 2017. The artists worked together with various communities, including marginalized people or groups with specific problems such as pupils in Budapest and Pécs, young people with intellectual disabilities, people with visual impairments, inhabitants of small villages, agricultural entrepreneurs, and Romanies living in a disadvantaged area.

The aim of the projects was to strengthen the social role of the artists and to improve the participants' quality of life. Participants involved in the creative process sought to solve social problems through their own creativity, experiencing the community's supportive power in the joint work.

The exhibition presents the achievements of the seven collaborative projects through texts, photos, films and artworks. The exhibition also focuses on displaying the processes and participants' reflections on social issues, the role of communities and the artists' position throughout the work.

COLLABORATIVE
ARTS PARTNERSHIP
PROGRAMME

Co-funded by the
Creative Europe Programme
of the European Union

nka

Nemzeti Kulturális Alap

RAFAEL Y. HERMAN

2018. február 16. – április 1.

A kiállítás az éjszaka sötétjét bemutató munkáiról ismert Rafael Yossef Herman közelmúltban készült műveit tárja a közönség elé. Az izraeli születésű művész az éjszaka világáról készült ábrázolásai a néző számára nappali világosságnak tűnhetnek. Az érzékelhetetlen, szinte képzeletbeli, időtlen valóság bemutatása a szürrealitás és a valóság határának vizsgálata, bizonyos értelemben virtuális valóság kutatás.

A jelenünket annyira meghatározó virtuális valóságok, játékok, szimulációk az emberi szem számára ismeretlen területekre engednek betekintést. A Herman által fotózott éjszakai táj a szemünk számára nem létező valóság. A fényben megjelenő éjszakai tájat furcsának látjuk, hiszen ebben a formájában csak a technológia segítségével érzékelhető.

A képeken feltáruuló éjszakai tájhoz a nappali fénynél megszokott élményhez hasonlóan próbál meg alkalmazkodni gondolkodásunk, érzékeljük a furcsa árnyakat, a holdfény sajátosságait, a napfénytől eltérő színspektrumot, a finoman elmosódó részleteket.

Rafael Y. Herman nem pusztán az éjszaka fényének a technológia segítségével látható erejét akarja megmutatni a nézőnek, hanem rávilágít arra a tényre is, hogy bár az éjszakai táj itt van a közelünkben, annak valósága számunkra mégsem létezik. Ezek a helyek az emberi szem számára soha nem léteztek, csak pillanatfelvételek, bepillantások egy másik valóságba.

Kurátor: Nemes Attila

Rafael Y Herman: *Nocte Decus*, 2016
180 × 270 cm, Chromogenic

Rafael Y Herman: *Somnum Rubrum*, 2012
180 × 244 cm, Chromogenic

RAFAEL Y. HERMAN

16 February – 1 April 2018

The exhibition presents recent works by Rafael Yossef Herman known for creating his work with the hidden existence of the night's darkness. By observing this large scale photographic installation, the Israel-born artist's representation of the nocturnal world may look like daylight to the viewer. Encapsulating imperceivable or imaginary realities, Herman examines the limits of surreality and timeless reality. In a sense he is researching virtuality.

Virtual realities, games, simulations that are so influential to the present let us seek into areas unknown to the human eye. The night landscapes shot by Herman do not exist for our eyes. These strange lights of the night normally can only be perceived by technology.

Compared to the experience of the real daylight, we perceive odd shadows, moonlight features, colour spectrum and shimmering details that differ from sunlight. Rafael Y. Herman strives to create a new reality out of the mystery of the night. He highlights the fact that although the night landscape is close to us, its reality does not exist for the observer. These sites never existed for the human eye, they are just snapshots, insights into another reality.

Curator: Attila Nemes

PERMANENS FORRADALOM MAI UKRÁN KÉPZŐMŰVÉSZET

2018. április 5. – június 24.

Az ukrán kortárs szcéna első nagyszabású magyarországi bemutatkozása különleges alkalmat nyújt arra, hogy betekinthessünk egy feszültségekkel teli ország vibráló művészeti közegébe, mely nagyrészt még mindig az európai kulturális térség vakfoltjára esik.

A közel harminc éve függetlenné vált Ukrajna megküzdött az oligarchikus kapitalizmus jelenségével, túl van a tömegdemonstrációk három nagy hullámán, két forradalmon és a Krím-félsziget elcsatolásán, az ország keleti felében háború dúl, neurotikus és megkésett dekommunizációs folyamat zajlik.

Az 1980-as évektől kezdődően egy új ukrán művészet körvonalazódott, amely radikálisan szakított a szocialista realizmussal és a nemzetközi kulturális folyamatokkal párhozamos irányt vett. Az 1980-as évek végének és az 1990-es évek elejének művészgenerációja a legmeghatározóbb jelenség a 20. század eleji avantgárd óta, melyet a sztálinista elnyomás az 1930-as években teljesen ellehetetlenített. Az 1990-es évekre, valamint a 2000-es évek elejére jellemző posztszovjet identitás keresést fokozatosan felváltotta a politikai művészet újragondolásának igénye. Minden eddiginél élesebben vetődött fel a társadalmi folyamatok megértésének fontossága, és megnövekedett az érdeklődés az aktivizmus iránt. Mindez egybeesett egy technológiai és globális változással, melynek nyomán egy radikálisan új értelmet, közönséget és célt kereső művészgeneráció nőtt fel.

A Permanens Forradalom a mai ukrán képzőművészet mibenlétére keresi a választ egy olyan történelmi pillanatban, amikor az ország főterén az emberek olyan „esztétikai” és „konceptuális” barikádokat építenek, amit a legkiválóbb aktivista művészek is megirigyelhetnek.

Kurátorok: Alisza Lozskina, Fabényi Julia, Konsztantyin Akinsa

Peter und Irene
Ludwig Stiftung

Budapesti
Tavaszi
Fesztivál
18
éves a
munka
#ittahelyem

 ZENKO
FOUNDATION

Ukrainai Magyarországi
Követség

Részlet Jevgenyij Nyikiforov: *A Köztársaság emlékművei* című fotósorozatából, 2015–2017

**Yevgen Nikiforov: „On Republic’s Monuments”,
photoseries, 2015–2017 (detail)**

Nykita Salennij: *Fekete Szibéria*, 2016

installáció

Nikita Shalenny: *Black Siberia*, 2016

Installation

PERMANENT REVOLUTION UKRAINIAN ART TODAY

5 April – 24 June 2018

“Permanent Revolution” is an exhibition of Ukrainian contemporary art featuring the works of from several generations. It is the first large-scale presentation of contemporary Ukrainian art in Hungary and a rare occasion to explore an extremely vibrant art scene of the country, which to a great degree still remains a blind spot on the cultural map of Europe.

In the last 30 years, Ukraine acquired state independence, confronted the phenomenon of oligarchic capitalism, and went through three waves of mass protests, two revolutions, a war in the country's east, the annexation of Crimea, a neurotic and belated de-communization. Starting in the 1980s, we can speak of the formation of a new art in Ukraine, which broke radically with the practices of socialist realism and developed in sync with the international cultural process. The generation of the late 1980s and early 1990s is probably the brightest phenomenon in Ukrainian art since the times of the avant-garde in the early twentieth century, squashed by the Stalinist repressions of the 1930s. The transitory post-Soviet identity of the 1990s and early 2000s was gradually replaced by a rethinking of the political in art, raising the degree of comprehension of the social fabric and interest in activist practices. This coincided with a technological and network leap, forming a new generation of artists oriented on completely new meanings, audiences, and goals.

“Permanent Revolution” focuses on the question what is contemporary art today in a coordinate system where people build barricades on the country's main square with startling regularity, with beauty and elemental conceptualism that the world's best artists could envy.

Curators: Alisa Lozhkina, Julia Fabényi, Konstantin Akinsha

The exhibition is organized in cooperation with the Budapest Spring Festival. Prominent cooperative partner of the exhibition: Zenko Foundation

Peter und Irene
Ludwig Stiftung

MINDEN NEM LÁTSZIK TÜRK PÉTER (1943–2015) ÉLETMŰKIÁLLÍTÁSA

2018. április 20. – június 24.

Türk Péter konceptuális irányultságú, következetes és koherens munkásságának mindegyik szakaszában kiemelkedő jelentőségű, nemzetközi színvonalú műveket hozott létre. A szakma által mindig is nagyra értékelt, de csak szűkebb körben ismert, eddig feldolgozatlan életmű most először kerül a maga sokszínűségében a nagyközönség elé, egy életmű-kiállítás és katalógus formájában.

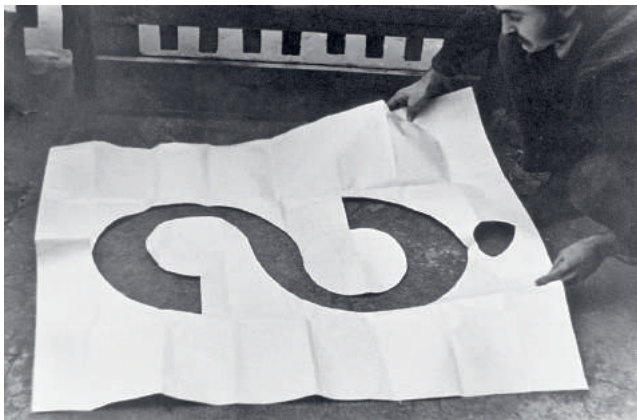
Türk Péter életművét a rendszerelvűség, a struktúrákban s ugyanakkor sorozatokban való gondolkodás jellemzi. Az első pillantásra hétköznapiak tűnő témákból redukált eszköztára segítségével bontakozik ki munkái gondolati gazdagsága.

Korai művei a lírai absztrakció jegyében keletkeztek, majd minimalista-geometrikus képeket és reliefeket alkotott. A hetvenes évek elejétől a fogalmi-konceptuális művészet jegyében dolgozott. A hetvenes évek közepétől munkásságában évtizedekre meghatározó jelentőségűvé vált a fotó médiuma és a fényképezés különböző – gyakran saját leleményeként létrehozott – technikai változatai.

Egy váratlan, meghatározó isten-élmény hatására 1989-ben hívő lett. Ezt követően új alapokra helyezte munkásságát: a látás és a valóság analizisét, valamint a művész pozícióját a hit perspektívájából kezdte értelmezni. A hit élete végéig nyitott, befogadó attitűdként jelent meg munkáiban. Alapállása a néző számára első pillanatban rejtett, szimbolikus-metaforikus formákban, szelíd, de fontos opcióként, térítő szándék nélküli intellektuális javaslatként öltött testet.

A kiállítás – melyen számos munkája először kerül a közönség elé – minden bizonnyal relatív élmény lesz mind a szakma, mind a nagyközönség számára.

Kurátor: Százados László

Türk Péter: Kérdőjeles kísérletek, 1972 (részlet)
Péter Türk: Experiments with Question-marks, 1972 (detail)

**Türk Péter: „*FORRÓ VÁGYAM ÁRNYÉKÁBAN ÜLNI...*”
(részlet), 1993–94**

fotóreprodukción: Rosta József

**Péter Türk: „*WITH GREAT DELIGHT I SAT IN HIS SHADOW...*”
(detail), 1993-94**

photo reproduction: József Rosta

ALL IS NOT VISIBLE PÉTER TÜRK (1943–2015) RETROSPECTIVE

20 April – 24 June 2018

Péter Türk created outstanding works of international quality at every stage of his consistent and coherent oeuvre characterized by a conceptual orientation. His oeuvre, which has always been widely appreciated by the Hungarian art scene, but yet not researched and known only in narrow circles, is presented in its diversity to the general public for the first time, in the form of a retrospective exhibition and a catalogue.

Péter Türk's oeuvre is characterized by systems thinking, a simultaneous creation of structures and series. He unfolds seemingly everyday subjects into a richness of thought through his limited means of expression.

His early works were influenced by lyrical abstraction, then he made minimalist geometric paintings and reliefs. From the early seventies, he created works in the spirit of conceptual art. Photography as a medium and the experimentation with its various technical forms, which were often his own inventions, became his main concern from the mid-seventies for many decades.

As a result of an unexpected, decisive encounter with God he became a believer in 1989. Subsequently, he placed his work on a new basis: he began to interpret the analysis of vision and reality, as well as the position of the artist from the perspective of faith. Faith remained an attitude of open-mindedness and receptiveness in his works until the end of his life. His position was concealed in symbolic, metaphorical forms at first sight, manifesting itself as a gentle but important option, an intellectual proposition without proselytization.

The exhibition – where many of his works will be presented for the first time – will certainly be a revelatory experience for both the art scene and the general public.

Curator: László Százados

ERWIN WURM EGYPERCES SZOBROK ÉS MÁR MŰVEK

2018. július 6. – szeptember 23.

„A megtévesztés kreatív indulatokat hív elő.”

Vajon mitől válik egy tárgy, különösen egy használati tárgy szoborrá? Miként lesz egy hatalmas kartondobozból felöltő, és mi a szerepe a szoborrá válás folyamatában magának a nézőnek? Ilyen és hasonló kérdésekre keresi a választ Erwin Wurm, a világhírű osztrák képzőművész, aki majd negyedszázada feszegeti a szobrászat műfaji kereteit.

Egyperces szobrainak (One Minute Sculptures) alapját a leghétköznapibb tárgyaink jelentik: kissé átalakított ruhadarabok, bútorok, lakberendezési kiegészítők vagy éppen közlekedési eszközök, amelyeket rajzos „használati útmutatókkal” mutat be. Ezek amolyan sorvezetőként sarkallják cselekvésre a nézőt, aki részvételi aktusával egyszerre válik alkotóvá és szereplővé, s ha csupán egy percre is, de maga is műalkotássá.

Művei nemcsak hogy nem követik a műfajjal szemben támasztott hagyományos elvárásokat, de alkotójuk arra tesz kísérletet, hogy alapjaiban fogalmazza újra a szobrászatról való gondolkodást. Erwin Wurm műveivel arra keresi a választ, hogy mi történik a hétköznapi tárgyakkal, ha azokat megfosztja funkciójuktól s némiképp átalakítva úgy tárja a nagyközönség elé, hogy a nézőt egy valódi művészeti performance részesévé teszi, kiemelve passzív „művészetfogyasztó” pozíciójából.

A nagyszabású kiállításon – az éppen tíz éve folyamatosan bővülő sorozat darabjai mellett – olyan használati tárgyak és ruhák is láthatóak lesznek, amelyek az apróbb, ám annál jellegzetesebb művészi beavatkozásokat követően a fogyasztói társadalom olykor abszurd, olykor ironikus kritikáját is adják.

Erwin Wurm igazi sztár, aki műveivel meghódítja a közönséget. Alkotásai legutóbb az 57. Velencei Képzőművészeti Biennále osztrák pavilonjában szerepeltek.

A kiállítás illeszkedik a Ludwig Múzeum azon törekvéséhez, hogy a Velencei Biennálén szereplő művészek munkái rendszeresen megjelenjenek a múzeum falai között.

Erwin Wurm: *Wear me out*, 2011
vegyes technika, a közönség részvételével
mixed media, performed by the public

Erwin Wurm: *Theory of painting*, 2014

vegyes technika, a közönség részvételével
mixed media, performed by the public

ONE MINUTE SCULPTURES AND OTHER WORKS

6 July–23 September 2018

“Deception engenders creative emotions.”

How does an object, especially an article, become a statue? How does a huge cardboard box become an overcoat, and what is the viewer's role in the process of becoming a statue? World-renowned Austrian artist Erwin Wurm seeks answers to such questions having queried the genre of sculpture for about a quarter of a century.

His “One Minute Sculptures” are based upon our most casual items: slightly transformed garments, furniture, home accessories, or just a means of transport, which are presented by drawings characteristic of “user guides”. As black lines, they prompt the viewer to act, who, at the time of the act of participation, becomes a creator and actor, and, if only for a moment, an artwork.

His works do not follow the traditional expectations of the genre, what's more, the artist attempts to fundamentally rethink sculpture. With his works, Erwin Wurm asks what happens to everyday objects when they are deprived of their function and, by transforming them, he presents them in a way that makes the viewer part of a true artistic performance, liberating her from her passive “art consumer” position.

In addition to the pieces of the series that have been continuously expanding for ten years, the large-scale exhibition will also feature objects and clothes that, as a result of smaller but specific artistic interventions, are sometimes an absurd, sometimes ironic criticism of consumer society.

Erwin Wurm is a real star, who captivates the audience with his works. His works were displayed in the Austrian Pavilion at the 57th International Art Exhibition of La Biennale di Venezia.

The exhibition is in line with the Ludwig Museum's ambition to regularly display the artworks presented at the Venice Biennale.

LÓLÉPÉSBEN – SAM HAVADTOY NEW YORKBAN

2018. július 13. – szeptember 2.

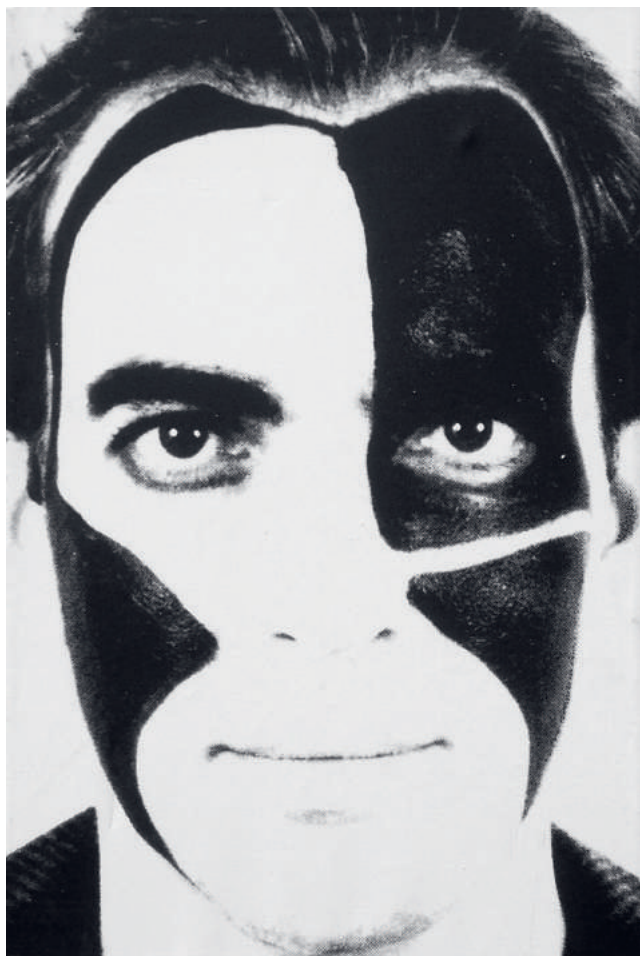
A kiállítás Sam Havadtoy (Havadtőy Sámuel) New York-i éveivel foglalkozik; az 1970–1980-as években a város meghatározó művészeivel kialakított munkakapcsolatai nagy hatással voltak formálódó művészetére. Andy Warhol, Keith Haring, Yoko Ono és sokan mások gyakran vonták be művészeti projektjeikbe a fiatalon New Yorkba érkező, belsőépítészként dolgozó Havadtoyt. Ezekben az együttműködésekben egyre nagyobb teret kapott alkotói látásmódja, amely későbbi önálló művészeti karrierjének alapja lett.

A kiállítás párhuzamba állítja New Yorkban kialakult művészeti együttműködéseit saját, későbbi művészeti célkitűzéseivel: sikeres belsőépítészként fordult egyre inkább a komplex üzeneteket létrehozó térelemekhez, a tereket szervesen alakító eszközökhöz. Csipkével és festékkel homogenizált világának használati tárgyai, bútorai, belsőépítészeti elemei képregényként helyezkednek bele a valóságba.

Egy kandalló előlapja, egy ajtó – egy-egy világos üzenettel, jelszóval felcímkézett világ: ezeken keresztül jutunk el és „akadunk fenn” Havadtoy humorán, ironikus világán.

A kiállításon látható lesz több New Yorkban készített mű, illetve más művészekkel együttműködésben készült alkotás: a 2016-ban Milánóban bemutatott, ajtókból felépült installáció és a 2017-ben Monzában bemutatott szőnyeg. A Múzeum bejáratánál a 2016-os milánói kiállításra készített Fiat 500-ast tekintheti meg a közönség. Ezeket egészítik ki a Ludwig Múzeum gyűjteményében található korabeli amerikai alkotások.

Kurátor: Nemes Attila

Sam Havadtoy: *Önarckép*, 1985
szitanyomat

Sam Havadtoy: Részlet a *The Game* sorozatból, 2006

KNIGHT MOVES – SAM HAVADTOY IN NEW YORK

13 July – 2 September 2018

The exhibition presents Sam Havadtoy's (Sámuel Havadtóy) New York years, when his art was largely impacted by his working relationships with the outstanding artists of the city in the 1970's and 1980's. Andy Warhol, Keith Haring, Yoko Ono, and many others often involved Havadtoy, an interior designer arriving in New York at a young age, in their art projects. In these collaborations, his creative vision, which became the basis of his later independent art career, increasingly gained significance.

The exhibition draws a parallel between his artistic cooperation in New York and his later artistic goals: as a successful interior designer he turned to spacial elements that create complex messages and tools that organically-shape spaces. The objects, furniture, and interior design elements of his world homogenized with lace and paint make part of reality like a comic strip.

A door of a fireplace, or a door is a world with a clear message, or password: it is through these elements that we get involved in Havadtoy's humorous, ironic world.

The exhibition will showcase a number of works made in New York and works made in collaboration with other artists: the door installation presented in Milan in 2016 and the carpet displayed in Monza in 2017. At the entrance of the museum, the audience will see the Fiat 500 made for his 2016 exhibition in Milan. These pieces are complemented by the American artworks of the period from the collection of the Ludwig Museum.

Curator: Attila Nemes

LUDWIG LOUNGE

A Ludwig Múzeum márciustól új, a kortárs művészetet népszerűsítő programsorozatot indít minden hónap második szombatján.

Az eseménysor egyik fő eleme a *proKONTRA* címet viselő művészeti „ki-beszélő show”, amelynek keretében kétkezi alkotók, információra éhes befogadók, nagyhatalmú kurátorok, alkalmi kultúrcelebek és egyszerű filozófusok beszélgetnek tekintetek kereszttüzeiben kortárs művekről. A szabad eszmecserét Készman József kurátor-moderátor segíti, az esemény állandó, de személyükben változó szereplői pedig pro és kontra érvelnek a munkák mellett vagy ellen: eltérő álláspontok konfrontálódnak, hogy megküzdjenek a művészet igazságáért!

A programsorozat másik része a vizuális művészet és az írás kapcsolatát vizsgálja *Mit lát az író?* címmel, amelyben az írók mellett művészeti szakírók és esztéták kérdeznek rá a művészetről való írás folyamatára és olyan kérdésekre keresik majd a választ, mint hogy mitől jó egy írás? Miért olvasnak, és milyen szövegeket olvasnak a vizuális művészetről? Ködösítés vagy filozófia az esztétikai műelemzés? Ki a jó író?

A rendezvénysorozat több kíván lenni szakmai eszmecserénél: a tartalmas beszélgetéseket lazulás követi, a Ludwig Lounge-ot levezetésként társművészeti előadások és zene zárja.

The Ludwig Museum will launch a new series of programs to promote contemporary art from March, on the second Saturday of each month.

One of the main elements of the series will be a “tabloid talk show” on art titled *proKONTRA*, in the course of which artists, information-hungry recipients, powerful curators, casual culture-celebs and simple philosophers talk about contemporary artworks in front of the audiences. Curator-moderator József Készman will assist the free exchange of ideas among the permanent but in person always changing actors of the event who argue for and against the works: different positions will be confronted to fight for the truth of art!

The other part of the program series examines the relationship between visual art and writing with the title *What Does the Writer See?*, in which writers, art critics and aesthetes will explore the process of writing about art and seek answers to questions like what makes a good writing? Why and what texts do they read about visual art? Is the aesthetic analysis of an artwork a smoke screen or philosophy? Who is a good writer?

Ludwig Lounge intends to be more than just a professional exchange of ideas, conversations will be followed by relaxing, easy genres, performances and music.

A Gruppo Tökmag a *Közös ügyeink* című kiállítás megnyitóján
fotó: Szipőcs Krisztina

Gruppo Tökmag at the opening of the exhibition *Common affairs*
photo: Krisztina Szipőcs

SZABADSÁG HÍD – ÚJ HORIZONTOK A VÁROSBAN

2018. május 26. – november 25.

16. Velencei Építészeti Biennále

Magyar Pavilon, Velence, Giardini

Az idei Velencei Biennále központi kiállítása *Freespace* címmel kerül megrendezésre. A Magyar Pavilon a központi témára egy urbanisztikai fókuszú kiállítással reflektál.

2016 nyarán a környék infrastrukturális felújítása miatt több hónapra lezárták az egyik legszebb Duna-hídat, a budapesti Szabadság hidat. A hídon megszűnt az autó- és villamosforgalom, és a városlakók tömegesen vették használatba a teret. A „hídfoglalók” – többségében a rendszerváltás óta felnőtt Y generáció tagjai – szabadon használták a historikus teret, újrafogalmazták város és szabadság, formális és informális térhasználat, köz- és magánterek kapcsolatát.

Mi történt a hídon? A kiállítás a Szabadság híd-ideológiamentes foglálásából kiindulva meghatározó urbanisztikai kérdéseket vizsgál. Mit jelent a szabad köztér? Hogyan viselkedik egy híd mint a szabadság médiuma? Hogyan inspirálja a spontán köztérfoglalás a várostervezőket és építészeket? A kiállítás a Magyar Pavilon szabad tereinek átértelmezésével kívánja átélhetővé tenni a helyteremtés felszabadító élményét.

Nemzeti biztos: Fabényi Julia

Kurátor: Kultúrgorilla

(Oravecz Júlia, Göttler Anna, Tornyánszki Éva)

Építész: Studio Nomad

(Pongor Soma, Pásztor Bence, Tarcali Dávid)

www.biennale2018.ludwigmuseum.hu

la Biennale di Venezia

16. Mostra
Internazionale
di Architettura

Partecipazioni Nazionali

Fotó: Hartyányi Norbert
www.norberthartyanyi.com

Photo: Norbert Hartyányi
www.norberthartyanyi.com

La Biennale di Venezia

16. Mostra
Internazionale
di Architettura

Partecipazioni Nazionali

LIBERTY BRIDGE – NEW URBAN HORIZONS

26 May—25 November 2018

**16th International Architecture Exhibition
of La Biennale di Venezia**

The central exhibition of this year's Venice Biennale is organized under the title *Freespace*. The Hungarian Pavilion reflects on the central theme with an exhibition focused on urbanistic issues.

In the summer of 2016, one of the most beautiful Danube Bridges in Budapest, the Liberty Bridge was closed for several months due to infrastructure rehabilitation and reconstruction. Cars and trams stopped running on the bridge, and city dwellers began to use public space in masses. "Bridge-squatters" – mostly members of the Y generation grown up after the change of regime – used the historical space freely, redefining the relationship between city and freedom, formal and informal use of space, public and private spaces.

What happened on the bridge? Starting from the occupation of the bridge that was not linked to ideology, the exhibition examines significant urbanistic issues. What does the free public space mean? How does a bridge "act" as the medium of freedom? How does the spontaneous occupation of public space inspire city planners and architects? The exhibition aims to make the viewer feel the liberating experience of creating space by reinterpreting the free spaces of the Hungarian Pavilion.

National Commissioner: Julia Fabényi

Curator: Kultúrgorilla

(Júlia Oravecz, Anna Göttler, Éva Tornyánszki)

Architect: Studio Nomad

(Soma Pongor, Bence Pásztor, Dávid Tarcali)

www.biennale2018.ludwigmuseum.hu

Ludwig Múzeum – Kortárs Művészeti Múzeum | Művészetek Palotája
1095 Budapest, Komor Marcell u. 1.
info@ludwigmuseum.hu | www.ludwigmuseum.hu | Tel: (+36 1) 555 34 44

A LUDWIG MÚZEUM NYITVA TARTÁSA

Állandó kiállítás: kedd-vasárnap: 10.00–18.00

Időszak kiállítások: kedd-vasárnap: 10.00–20.00

Hétfőn a múzeum zárva tart. A Ludwig Múzeum a Művészetek Palotája programjaira érvényes belépőjeggyel egy tetszőleges alkalommal – az előadás napjáig – ingyenesen látogatható!

OPENING HOURS AT THE LUDWIG MUSEUM

Permanent exhibition: Tuesday–Sunday: 10.00–18.00

Temporary exhibitions: Tuesday–Sunday: 10.00–20.00

Closed on Mondays. The exhibition can be visited free of charge with valid tickets to the Palace of Arts.

MÚZEUMI ÉVES BÉRLET

Az éves kártya a múzeum minden kiállítására és szakmai programjára érvényes a megvásárlás napjától fogva egy éven át.

Teljes áru bérlet: 8000 Ft

Kedvezményes bérlet (az 50%-os kedvezményre jogosultak részére)*: 4000 Ft

Családi bérlet (2 felnőtt és legfeljebb 4, hat és tizenhét év közötti gyermek részére): 12000 Ft

SEASON TICKET

The Season Ticket is valid for 365 days beginning with the day of purchase, for all exhibitions and events at the Ludwig Museum.

Adult season ticket: HUF 8000

Concession season ticket*: HUF 4000

Family season ticket: HUF 12000 (for 2 adults and max. 4 children between six and eighteen years)

KÖNYVTÁR

A Ludwig Múzeum 2. emeleti könyvtárában a kiállításokhoz kapcsolódó kiadványok olvashatók. A könyvtár fő gyűjtőköre az 1945 utáni magyar és egyetemes művészet, különös tekintettel a kelet-közép-európai régió képzőművészetére. A belföldi és a nemzetközi kiadványcsere keretében frissen beérkezett kiadványokról a könyvtár weboldalán, illetve a Ludwig Múzeum blogjában olvashatnak az érdeklődők.

Nyitva: kedd, péntek: 10.00–17.00; szerda, csütörtök: 10.00–18.00, szombat: 11.00–15.00

LIBRARY

Catalogues and books related to our exhibitions can be consulted at the public reference-library on the second floor of the Ludwig Museum. The main subject area of the collection is Hungarian and international art after 1945, with special emphasis on the art of the East-Central European region. Up to date information on recent acquisitions is available on the library's website and on Ludwig Museum's blog.

Opening hours: Tuesday, Friday: 10 am–5 pm; Wednesday, Thursday: 10 am–6 pm; Saturday: 11 am–3 pm

MÚZEUMSHOP

A nemrégiben megújult múzeumshopban a saját kiadású kiadványok mellett a korábbi tárlatok katalógusai, művészeti albumok, monográfiák és képzőművészeti témájú magazinok kaphatók, emellett képeslapok, valamint hazai dizájnerek tervezte ajándéktárgyak is elérhetők. A múzeumshop az 1. emeleti kiállítóteremben található.

Nyitva tartás: Szerda-vasárnap: 12.00–18.00, Hétfő-kedd: zárva.

MUSEUMSHOP

Recently rejuvenated, the new shop offers the Ludwig Museum's own publications about its collection and temporary exhibitions, as well as catalogues of previous exhibitions, art albums, monographs and art magazines. In addition to the books, prints and postcards, the shop also features various souvenirs by Hungarian designers.

Museumshop is located in the 1st floor exhibition space.

Opening hours: Wednesday–Sunday: 12.00–18.00, Monday–Tuesday: closed

MÚZEUMPEDAGÓGIAI PROGRAMOK

Múzeumpedagógia óvodásoknak, iskolásoknak, tanároknak, családi programok, közösségi, szakmai és ismeretterjesztő programok, tárlatvezetések.

Programjegy: 600 Ft / fő

Kapcsolat: muzeumpedagogia@ludwigmuseum.hu | (+36 1) 555 3437

MUSEUM EDUCATION PROGRAMMES

Museum education for pre-school and school groups as well as for teachers; family programmes, guided tours, programmes for professionals; community education programmes for everyone.

Programme ticket: HUF 600 Ft / person

Contact: muzeumpedagogia@ludwigmuseum.hu | (+36 1) 555 3437

CSOPORTOS ÉS EGYÉNI TÁRLATVEZETÉSEK

10 fő alatti csoportok számára: a belépőjegyven felül, magyar nyelven: 6 500 Ft / csoport; idegen nyelven: 7 500 Ft / csoport

10 fő feletti csoportok számára: a belépőjegyven felül 600 Ft / fő

Jelentkezés: tarlatvezetes@ludwigmuseum.hu | (+36 1) 555 3433

GUIDED TOURS

Guided tour for groups of less than 10 people

Upon booking in advance and with a purchased exhibition ticket

HUF 6 500 / group in Hungarian

HUF 7 500 / group in other languages

Guided tour for groups of more than 10 people

Upon booking in advance and with a purchased exhibition ticket HUF 600 / person

Booking and further information: guidedtour@ludwigmuseum.hu | (+36 1) 555 34 33

ART & WINE LOVER'S CLUB

Kortárs művészet, exkluzív tárlatvezetések – kiváló borok kíséretében

2013 februárjában indult útjára a Ludwig Múzeum új programsorozata, az Art & Wine Lover's Club, melynek célja, hogy a Magyarországon is egyre nagyobb tömegeket vonzó és nemzetközi sikereket elérő magyar borkultúrát, valamint az éppen zajló gasztrorradalom újdonságait, feltörekvő tehetségeit bemutassuk, amihez természetesen a kiállításaink vagy a gyűjteményünk egy-egy darabja nyújt inspirációt.

Contemporary art, exclusive guided tour – accompanied by choice wines

The Ludwig Museum's new initiative, the Art & Wine Lover's Club launched in February 2013 aims to introduce the internationally more and more successful Hungarian wine culture as well as the novelties and aspiring talents of the recent gastro revolution – while the programmes are clearly inspired by our exhibitions or pieces of the museum's collection and shows.

BARÁTI KÖR

A Ludwig Múzeum Baráti Köre 2004-ben alakult azzal a céllal, hogy közösséget teremtsen a Ludwig Múzeumot szerető és a törekvéseinkkel egyetértő barátok, kortárs művészek, valamint kortárs művészetet kedvelők, szimpatizánsok nagy táboraának a Ludwig Múzeumban. Élénk és sokoldalú művészeti életet szeretnénk kialakítani, egyfajta kortárs művészeti központot létesíteni a Ludwig Múzeum köré. Csatlakozzon a múzeum Baráti Köréhez, mely számos kedvezményt biztosít tagjai részére!

Kapcsolat: friends@ludwigmuseum.hu

FRIENDS OF THE LUDWIG MUSEUM

In 2004 the Ludwig Museum established the *Friends of the Ludwig Museum* with the aim to create a society for those who love the Ludwig Museum: for artists and art lovers and for all of those who enjoy the atmosphere of contemporary culture and support our goals. The goal of the society is to create a vivid contemporary cultural centre around the Ludwig Museum.

Join the *Friends of the Ludwig Museum* and enjoy membership benefits!

Contact: friends@ludwigmuseum.hu

LUDWIG — KORTÁRS
MÚZEUM MŰVÉSZETI
MÚZEUM

Lift / Elevator —

Lépcső / Staircase —

3. EMELET / 3RD FLOOR

Kiállítás / Exhibition —

Mosdók / Toilets —

2. EMELET / 2ND FLOOR

Kiállítás / Exhibition —

Irodák / Offices —

Könyvtár / Library —

1. EMELET / 1ST FLOOR

Kiállítás / Exhibition —

Ludwig Múzeumshop / Ludwig Museumshop —

Előadóterem, előtér / Auditorium, Lobby —

FÖLDSZINT / GROUND FLOOR

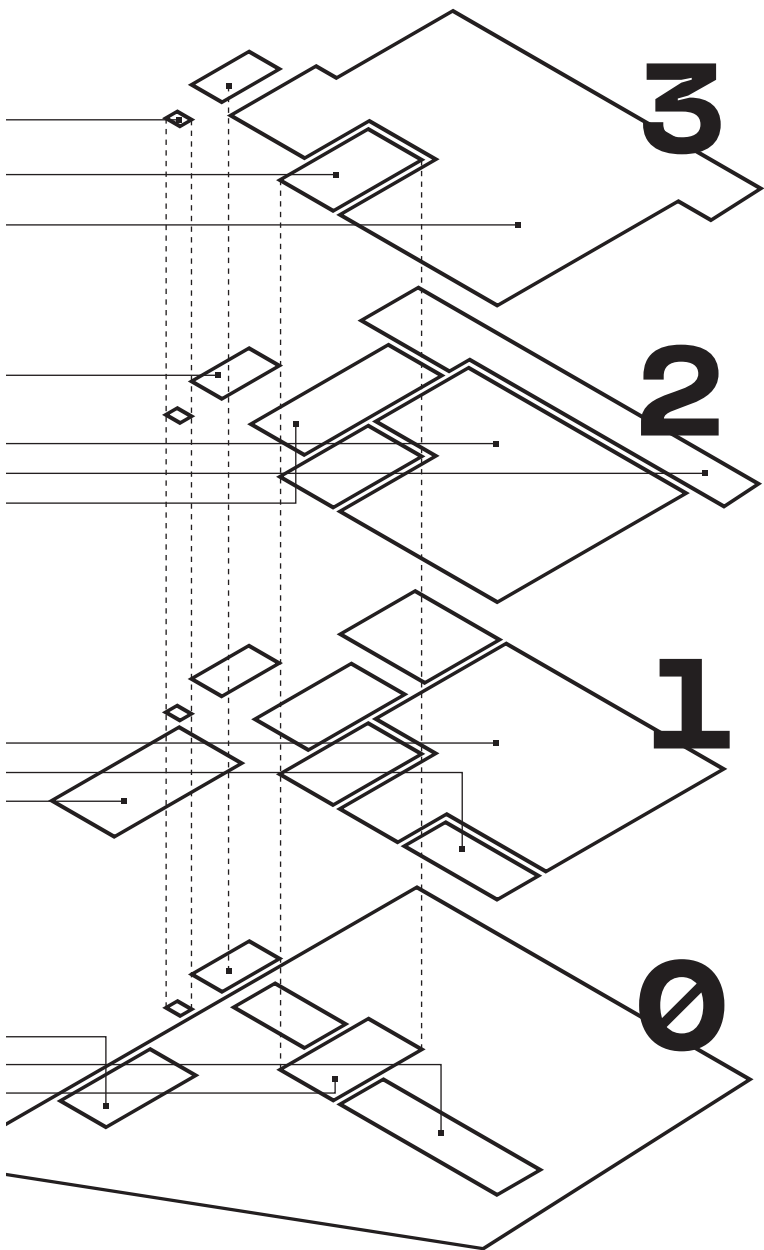
Könyvesbolt / Book Shop —

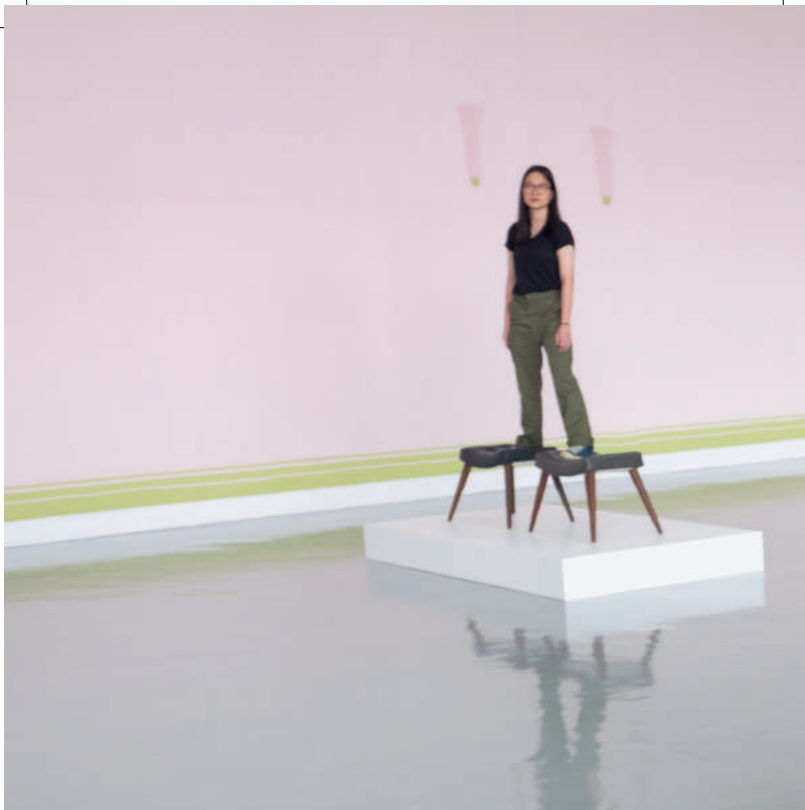
Kávézó / Cafeteria —

Információ, jegypénztár, ruhatár —

/ Information, Tickets, Cloakroom

LUDWIG — KORTÁRS
MÚZEUM MŰVÉSZETI
MÚZEUM

Müpa Budapest | H1095 Budapest, Komor Marcell u. 1.
Tel: (+36 1) 555 3444 | info@ludwigmuseum.hu
ludwigmuseum.hu | facebook.com/ludwigmuseum | ludwigmuseum.blog.hu

Erwin Wurm: *Organisation of love*, 2007
vegyes technika, a közönség részvételével
mixed media, performed by the public